

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет- конференції**

молодих учених та здобувачів освіти

«Актуальні проблеми фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук»

20 ЖОВТНЯ 2025 РОКУ

м. Харків - 2025

УДК 615.1

Редакційна колегія: проф. Котвіцька А. А., проф. Кухтенко О.С., проф. Половко Н.П., доц. Назарко О.І., Шейкіна Н.В., доц. Лисенко Н.О.

Укладачі: Складова Т.А., Берестова А.А., Хіріна Г.О., Садовніков О.К.

Актуальні проблеми фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук: Матеріали II науково-практичної інтернет- конференції молодих учених та здобувачів освіти (20 жовтня 2025 р., м. Харків). – Харків: НФаУ, 2025. – 256 с.

Збірка містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції молодих учених та здобувачів освіти «Актуальні проблеми фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук», представлені за пріоритетними напрямками науково-дослідної роботи кафедри фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук Національного фармацевтичного університету.

Розглянуто теоретичні та практичні аспекти таких наукових напрямів, як: STEM-освіта (біологія, хімія, генетика, фізика, математика, статистика, інформаційні технології), педагогіка, психологія, суспільствознавство та мовознавство.

м. Харків, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ А. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ НАУКИ ТА ІТ (STEM-ОСВІТА)	9
ЧАСТОТА ВЖИВАННЯ ТА ВПЛИВ МАГНІЮ ТА ВІТАМІНУ В6 НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ ТА ДЕПРЕСІЇ У СТУДЕНТІВ	
Буря Валерія.....	10
ПЕРЕДПОСІВНА ОБРОБКА НАСІННЯ СОНЯШНИКУ КОМБІНОВАНИМ МАГНІТНИМ ПОЛЕМ	
Ворожейкін Д., Шейкіна Н.В., Фролова Н.О.....	12
ЛЕПТИН: ГОРМОН, ЯКИЙ КЕРУЄ ВАШИМ АПЕТИТОМ І ЕНЕРГІЄЮ	
Горюнова І. О.....	15
МОНІТОРИНГ ТА АНАЛІЗ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	
Зубков І.О.....	17
ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ РІЧКИ ЖИХОРЕЦЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ДЖЕРЕЛ ЇЇ ЗАБРУДНЕННЯ	
Ковбасюк С.Є.....	20
РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТВОРЕННЯ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ БАЗИ КАРТ ДЛЯ ВІДОБРАЖЕННЯ РУХУ ПОВІТРЯНОГО ОБ'ЄКТУ	
Ковтунов М.А.	22
ВСТАНОВЛЕННЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ СЕРЕД ДЕКОРАТИВНИХ ПТАХІВ У М.ХАРКІВ	
Лохман О. Ю.....	25
БІОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	
Макарова В.Д.....	27
ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ГІСТОЛОГІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ ТОВСТОЇ КИШКИ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДІВ ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ	
Мамонтова В.Д.	30
METHOD OF CALCULATING THERMAL ENERGY EMISSIONS IN CRITERIA-BASED ASSESSMENT OF THE LEVEL OF ENVIRONMENTAL SAFETY OF OPERATION OF RECIPROCATING INTERNAL COMBUSTION ENGINES OF FIRE-FIGHTING AND EMERGENCY-RESCUE VEHICLES IN CONDITIONS OF ARMED AGGRESSION	
Kondratenko O.M., Miroshnychenko D.Yu.	32
АНАЛІЗ ПИЛЕУТРИМУЮЧОЇ ЗДАТНОСТІ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	
Мосійчук К.М.	35
МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ЦИФРОВОЇ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОЇ ПАМ'ЯТІ ЦИФРОВИХ ПРИСТРОЇВ З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	
Нікітін Р. М.	38
ЛИСТЯ КАЛИНИ ЗВИЧАЙНОЇ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВИД ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	
Пантюхіна А. В.....	39
MODERN METHODS OF VIDEO GAME DEVELOPMENT FOR CREATING A CHILDREN'S EDUCATIONAL AVIATION ARCADE	
Perezhohin Ya. S.	42

СЕКЦІЯ С. МОВОЗНАВСТВО	167
ЛАТИНА В СУЧАСНИХ БРЕНДАХ	
Антюхова В.В.	168
ЗАСТОСУВАННЯ СИНТАКСИЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ОПИСІ ПЕЙЗАЖУ У ТВОРІ Е. БРОНТЕ «ГРОЗОВИЙ ПЕРЕВАЛ»: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Артеменко С. К.	170
ЛАТИНСЬКІ ДЕВІЗИ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	
Борисенко А.С.	173
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ	
Бочкар А.О.	177
СУРЖИК ЯК ЛІНГВІСТИЧНИЙ ФЕНОМЕН: АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ, ПОШИРЕННЯ ТА РОЛІ СУРЖИКУ В СУЧАСНІЙ КОМУНІКАЦІЇ	
Буровіцьких А.С.	180
ПРОФЕСІЙНА УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЮРИСТА У ПРОЦЕСУАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
Видрич К. В.	183
ЛАТИНСЬКІ МЕДИЧНІ МЕТАФОРИ У НАЗВАХ ПАТОЛОГІЙ ЛЮДИНИ	
Губанова А.О.	186
LINGUISTIC CHARACTERISTICS OF YOUTH SLANG	
Humeniuk M. O.	188
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПИСЬМОВУ КУЛЬТУРУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТІВ, ЗГЕНЕРОВАНИХ ШІ ТА НАПИСАНИХ ЛЮДИНОЮ	
Гусєва. П.О., Олійник А.А.	189
ОРАТОСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА	
Денисенко М.	192
НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	
Єгоркіна Д.М.	195
УКРАЇНСЬКА МОВА В ЕПОХУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	
Жатченко В. Ю., Олійник А.А.	197
ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНИ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА МОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ	
Жежера І.І., Доновський І.О.	200
ЗАПОЗИЧЕННЯ З ЛАТИНИ В УКРАЇНСЬКУ МОВУ	
Зражевська К.А.	203
ЛАТИНСЬКІ НАПИСИ НА ШЕВРОНАХ ЗСУ	
Немченко Д.С.	205
ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ ПІДХОДІВ У ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	
Олійник А.А.	207
ВІД РОЗМОВНОЇ НОРМИ ДО ЖАРТУ: ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОВИ В УКРАЇНСЬКОМУ СТЕНДАП-ДИСКУРСІ	
Палієнко О.А., Олійник А.А.	210

PROFESSIONAL JARGON AS A COMPONENT OF SPECIALIZED COMMUNICATION IN EMERGENCY SERVICES	
Pakhomov D. S.	213
ВИКОРИСТАННЯ ЛАТИНСЬКИХ ВИСЛОВІВ У СУЧАСНОМУ ТАТУЮВАННІ	
Подовжня С.М.	215
СТИЛІСТИЧНІ ІННОВАЦІЇ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ДОСЛІДЖЕННЯ МОВИ ТА ЖАНРІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА	
Пономаренко К.С.	217
КОМУНІКАТИВНА ОСОБИСТІСТЬ, ЯК НОСІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ	
Ребріна Ганна Юріївна.....	220
КИРИЛИЧНИЙ КОД: ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ ТА МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	
Руденко М. І.	223
ПОНЯТТЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ЇЇ РОЛЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ ДИСКУРСІ	
Саєнко С.В.	225
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З КОМПОНЕНТОМ «ЇЖА» В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	
Сінєгіна Є. А.	227
ПЕРЕКЛАД АНАТОМІЧНОЇ МЕТАФОРИ СЕМАНТИЧНОГО КЛАСУ «СВІТ ПРЕДМЕТІВ»	
Сіренко Д.С.	230
PHRASAL VERBS USED BY PHYSICAL THERAPISTS IN DAILY COMMUNICATION WITH PATIENTS	
Sirenko D.S.....	232
ПРОДУКТИВНІСТЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО СПОСОБУ НОВОУТВОРІВ ЗА ЧАСІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	
Сіренко Д. С., Берестова А.А.	234
TERMINOLOGY OF THE CIVIL PROTECTION SERVICE	
Stepanenko D. V.....	237
РОЛЬ ШІ У ПЕРЕКЛАДІ РЕЦЕПТУРИ	
Сухомлин Д. В.	239
НАРОДЖЕННЯ МЕТАФОРИ	
Терешко О.Т.	242
ЛАТИНСЬКА МОВА В СУЧАСНІЙ КІНОІНДУСТРІЇ	
Федорова С. Д.	247
CULTURE OF PROFESSIONAL SPEECH	
Shkvara M. O.....	248
КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ	
Шпуганич В. А., Олійник А.А.....	250
УКРАЇНСЬКА МОВА У СВІТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	
Шутак Я.	253

Секція А.
Фундаментальні науки
та ІТ (STEM-освіта)

ЧАСТОТА ВЖИВАННЯ ТА ВПЛИВ МАГНІЮ ТА ВІТАМІНУ В6 НА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ ТА ДЕПРЕСІЇ У СТУДЕНТІВ

Буря Валерія

Науковий керівник: к.мед.н. , доц. Ростока Л.М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

mf.buria.valeriia@student.uzhnu.edu.ua

Вступ. Сучасні уявлення про психофізіологію стресу, тривожності та депресії дедалі більше інтегрують метаболічні чинники як потенційні модулюючі ланки зв'язку між психічним і соматичним здоров'ям. Зокрема, гомеостаз магнію та роль вітаміну В6 (піридоксину) в метаболічних та нейротрансмітерних шляхах становлять перспективні напрями для розуміння кореляцій між психічним станом і метаболічним фоном.

З одного боку ряд авторів показують, що магній є універсальним кофактором для сотень ферментативних реакцій — від гліколізу й синтезу АТФ до роботи іонних насосів і стабілізації мембран. На рівні нервової тканини Mg^{2+} модулює активність NMDA-рецепторів, конкуруючи з кальцієм та запобігаючи їхньому надмірному збудженню, що відоме як один із патогенетичних механізмів тривожності та нейродегенерації. Дефіцит магнію посилює чутливість до стресових факторів, підвищує секрецію глюкокортикоїдів і створює замкнене коло, у якому стрес і нестача магнію взаємно підсилюють один одного.

Не менш значущим є вітамін В6 (піридоксин), який виступає коферментом у численних реакціях амінокислотного обміну та синтезі біологічно активних амінів, що безпосередньо впливають на психоемоційний стан. Встановлено, що достатній рівень піридоксину необхідний для ефективного утворення серотоніну з триптофану та ГАМК з глутамату, що забезпечує антистресову дію та сприяє стабілізації емоційного стану. Водночас участь вітаміну В6 у процесах глікогенолізу та глюконеогенезу вказує на його важливість у підтриманні стабільного рівня глікемії.

Синергічна дія магнію та вітаміну В6, які нерідко застосовуються у комбінації, може мати подвійний позитивний ефект: з одного боку, знижувати інтенсивність тривожних і депресивних симптомів за рахунок оптимізації нейротрансмітерного балансу, а з іншого — сприяти нормалізації вуглеводного обміну, що особливо актуально у пацієнтів із стрес-індукованими метаболічними порушеннями. Це робить дослідження їх впливу на психоемоційний стан та рівень

Бичаче серце (cor bovinum) – стан гіпертрофія серця, що збільшує його до розмірів, порівняних із великою вагою бичачого серця.

Рак (cancer) – пухлинні новоутворення, названо так через стрімке знищення тканин та дещо невелику схожість з тілом краба.

Нирковий камінь (nephrolith) – тверді утворення в нирках, що порушують функцію сечової системи. Термін сягає грецької мови.

Вовчак (lupus) – системне аутоімунне захворювання з характерними висипаннями у вигляді укусів та подряпин вовка.

Грибоподібний мікоз (mycosis fungoides) – вид лімфоми, що отримав назву через грибоподібні ураження на шкірі.

Вітряна віспа (varicella) – інфекційне захворювання з характерним висипом, що нагадує вітряний порив.

Бронзова хвороба (Addison's morbus) – гормональна патологія, що проявляється бронзовим загаром шкіри через порушення функції наднирників.

Висновок. Медичні метафори дозволяють точніше і легше окреслити складні явища, процеси, пов'язані з патологіями людини. Аналогії зі світом природи частіше обираються для виникнення метафоричного перенесення в латинській анатомічній термінології. Медична метафора слугує інструментом для подолання бар'єра, що виникає через відмінності у знаннях, — вона робить складні поняття зрозумілими та водночас зберігає латину як спільну мову лікарів усього світу.

LINGUISTIC CHARACTERISTICS OF YOUTH SLANG

Humeniuk M. O.

Scientific advisor: Lytvynenko O. O.

National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

lytvynenko_olha@nuczu.edu.ua

Introduction. Among the main functions of the use of slang in the youth subculture, the following are traditionally distinguished:

- demarcation and opposition to the rest of society, the desire of communicants to communicate with each other and remain incomprehensible to outsiders;
- the tendency to colloquial expressiveness, self-expression.

Purpose of the study. Slang most often depends on the social status of the people who use it, their nationality, profession. However, it is always more expressive than common language. For the most part, youth slang has a reduced-rough stylistic marking.

Borrowings of modern youth vocabulary of the Ukrainian language from English jargon are very common.

Materials and methods. The research has been carried out on the material of the youth slang from the open sources (the Internet, mass and social media, films etc.). The main methods of slang research include observation, survey, contextual and stylistic analysis, comparison, classification, and the continuous sampling method. These methods help to identify, group, analyze, and describe slang units, as well as to investigate their stylistic, semantic, and pragmatic features in different linguistic contexts.

Research results. Jargon is a linguistic layer that is one of the components of colloquial vocabulary and has become widespread in everyday communication, although it is still considered unacceptable for use in literary language. These words and expressions are used in oral communication along with professionalisms, vulgarisms and jargonisms, which are often confused with jargon.

Professionalisms are words used by small groups of people united by a certain profession. Vulgarisms are rude words that are not used by educated people in society, but are instead a distinctive characteristic of the speech of people of the lower social class: prisoners, drug addicts, etc.

So, the main principles of the existence and functioning of jargon can be considered: its mobility and changeability; the heterogeneous significance of its units - some are quickly forgotten, others become part of the standard vocabulary; the widespread use of vulgarisms; the relativity of the distinction between jargon and colloquial vocabulary.

There are several types of borrowing of English words and slang expressions. Among them, we can distinguish transliteration, transcription, assimilation (adaptive transcoding), translation and phonetic modification.

Conclusions. Thus, slang is one of the most relevant research topics in the field of linguistics, because it is an integral part of any developed language. As for the translation of slang, the comparison of the expression of languages is a difficult issue, because the stylistic coloring of each language has its own unique semantic richness and emotional saturation.

**ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ПИСЬМОВУ КУЛЬТУРУ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТІВ, ЗГЕНЕРОВАНИХ ШІ ТА
НАПИСАНИХ ЛЮДИНОЮ**

Гусєва. П.О., Олійник А.А.

Науковий керівник: Олійник.А.А.

трансформація фразеологізмів, гра з паронімами, використання розмовної лексики та сленгу, інтертекстуальність. Українські коміки демонструють високий рівень мовної компетенції та креативності, створюючи нові смисли через несподівані поєднання слів і контекстів. Дослідження мови стендапу має практичне значення для розуміння сучасних тенденцій розвитку української мови, особливо в молодіжному середовищі. Стендап виконує важливу культурну функцію, популяризуючи українську мову, роблячи її модною та сучасною.

PROFESSIONAL JARGON AS A COMPONENT OF SPECIALIZED COMMUNICATION IN EMERGENCY SERVICES

Pakhomov D. S.

Scientific advisor: Lytvynenko O. O.

National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

lytvynenko_olha@nuczu.edu.ua

Introduction. Professionalisms are classified as a type of “specialized vocabulary”, existing alongside nomenclature terms. The term “professionalism” refers to semi-official words or expressions that are commonly used in colloquial speech among individuals within a specific profession or area of expertise. These linguistic units, while functional and widely understood among professionals, do not possess the formal scientific precision typically associated with standardized terminology. Rather, they represent an informal lexical layer within professional discourse, playing an essential role in shaping effective communication practices within various fields of human activity.

Purpose of the study. The primary purpose of this study is to analyze the linguistic and functional characteristics of professional jargon (professionalisms) used in the field of civil protection and emergency services, with a particular focus on its role in both native-language and English-language professional communication. The study aims to explore how professionalisms contribute to the effectiveness of specialized communication among emergency service personnel and how their use reflects the specific socio-professional context in which they operate.

Materials and methods. To achieve the research objectives, the following methods were applied: descriptive method, comparative analysis, and content analysis. The material from the open access sources has been used.

Research results. In any domain of professional communication, the use of specialized vocabulary – words and expressions that reflect the core realities of a given profession – is indispensable. These lexical items, often referred to as professional jargon, serve to streamline communication, reduce ambiguity, and increase the efficiency of

information exchange among practitioners. Within the field of civil protection and emergency response, the importance of clear and context-specific communication cannot be overstated. In this area, successful communication is directly linked to the elimination of the consequences of emergency situations, the saving of human lives, and the protection of material assets. Given the high stakes involved, it is essential that all personnel operating in emergency services – both nationally and internationally – develop fluency in the relevant professional jargon.

One of the key characteristics of professional jargon is its situational adaptability and cultural specificity. Although certain terms and expressions are globally recognized due to shared practices and international collaboration in the field of emergency response, each nation's professional language exhibits unique linguistic and cultural features. For this reason, emergency service workers around the world are trained not only in the technical aspects of their profession but also in the appropriate linguistic conventions, including idiomatic expressions, acronyms, and specialized commands used in high-stress or life-threatening scenarios.

Moreover, mastering professional jargon not only in one's native language but also in English is a crucial component of modern language education for specialists. In the era of globalization and rapid technological advancement, the development of foreign language communicative competence is no longer a luxury but a necessity. English, as the dominant language of international cooperation and scientific exchange, enables professionals from different countries to engage in effective cross-border communication. The ability to understand and use English-language professional jargon enhances mutual understanding, facilitates coordinated action during joint operations, and contributes to more efficient crisis management on a global scale. From a linguistic perspective, scholars differentiate between professionalism and terminology, emphasizing that while both serve as elements of special vocabulary, they differ fundamentally in their normative status, distribution, and function.

Conclusions. In summary, the study and understanding of professionalisms, especially within high-stakes sectors such as emergency services, provide valuable insights into the dynamics of professional communication. These lexical items, while not formally standardized, contribute significantly to the cohesion, efficiency, and cultural identity of professional communities. Their role is particularly prominent in the context of emergency response, where quick, unambiguous, and contextually appropriate communication is essential for operational success. Furthermore, the inclusion of English-language professionalisms in the training of civil protection specialists reflects a growing recognition of the need for intercultural linguistic competence. As international

collaboration becomes increasingly common in disaster response and crisis management, the ability to navigate multilingual and multicultural professional settings becomes an essential skill. Thus, professional jargon—while often overlooked in traditional linguistic studies—should be recognized as a vital element of specialized communicative competence, contributing not only to linguistic proficiency but also to effective professional performance and international cooperation.

ВИКОРИСТАННЯ ЛАТИНСЬКИХ ВИСЛОВІВ У СУЧАСНОМУ ТАТУЮВАННІ

Подовжня С.М.

Наукові керівники: доц. Лисенко Н.О., доц. Берестова А.А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

sofiapodovzhnia@gmail.com

Вступ. Упродовж останніх десятиліть татуювання стало однією з найпоширеніших форм самовираження людини. Серед великої кількості зображень і написів особливе місце посідають фрази латинською мовою. Вони приваблюють своєю лаконічністю, глибиною змісту та культурною спадщиною античності. Латинські вислови часто мають філософський, моральний або мотиваційний характер, що робить їх універсальними для людей різних культур і поколінь. Дослідження використання латинських написів у сучасному татуюванні дає змогу виявити, як антична мовна традиція трансформується та адаптується до сучасної естетики.

Мета дослідження. Дослідити культурне та символічне значення латинських висловів у сучасному татуюванні, визначити мотиви звернення до латини як способу вираження особистих і філософських смислів.

Матеріали та методи. Для дослідження ми використали такі літературні та історичні джерела як:

- 1) Латинська фразеологія. Словник-довідник: навч. посіб. – Київ: Академвидав, 2009.- 343 с.
- 2) Лучканин С. М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем : Навч. пос. із вивчення латин. афоризмів для студентів Інституту філології та історичного фак-ту КНУ імені Тараса Шевченка. – К. : Наук. світ, 2009. – 136 с.

Ці матеріали допомогли нам дослідити соціокультурне значення латини та її вплив на сучасне суспільство. Для збору прикладів латинських фраз, поширених у татуюваннях, ми активно зверталися до інтернет-ресурсів. Популярність таких фраз

2. Оперативний ЗСУ. URL: <https://t.me/operativnoZSU>, 07.10.2025

TERMINOLOGY OF THE CIVIL PROTECTION SERVICE

Stepanenko D. V.

Scientific advisor: Lytvynenko O. O.

National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

lytvynenko_olha@nuczu.edu.ua

Introduction. International rescue operations require a unified terminology. English, as one of the most widely spoken languages in the world, often becomes the language of international communication in such situations. The rapid development of technology and equipment, often developed in English-speaking countries, comes to us with English names. Often, anglicisms are perceived as more modern and prestigious, which can encourage people to use them in professional communication.

Purpose of the study. Studying civil service terminology helps individuals understand the specific language and concepts used in government operations and public administration. It ensures clear communication, compliance with procedures, and effective functioning within civil service systems. This knowledge is essential for those preparing for civil service exams or working in public sector roles.

Materials and methods. The research has been carried out on the material of the civil service terminology used in the professional sphere, in the textbooks, and manuals, in the Standard of Civil Service.

Research results. The terminology used by rescue personnel plays a crucial role in ensuring rapid, accurate, and effective coordination of actions during emergency situations. The use of standardized language helps to prevent confusion, particularly under high-stress conditions. The foundation of this terminology consists of standardized concepts, which may be international in scope (e.g., INSARAG, ICAO, IFRC) or national, as defined by the official directives of the State Emergency Service of Ukraine (SESU).

Key terms in this field include:

SAR (Search and Rescue) – operations aimed at locating and rescuing individuals,
BLS (Basic Life Support) – fundamental medical interventions to maintain vital functions,

Code Red – a danger signal,

Sector Clear – an area free of threats,

Main Command Post – the central operational control center,

First Response Unit – the team that arrives first at the scene of the emergency.

Rescue terminology must be concise, unambiguous, and clearly understood. In many cases, codes are used, for instance, “Code 1” to indicate the need for urgent medical assistance. It is also essential that these terms are comprehensible to personnel from different services operating jointly, such as emergency responders, police, and medical teams.

Challenges in the application of rescue terminology include inconsistencies between local and international standards, insufficient personnel training, and the risk of misinterpretation in critical situations. Therefore, continuous training and exercises are vital for rescue personnel to master new concepts and adapt to evolving standards.

Examples of anglicisms in the field of civil protection:

-Terms related to equipment: scanner, detector, radar, GPS (Global Positioning System), drone.

-Abbreviations: NGO (non-governmental organization), UN (United Nations), FEMA (Federal Emergency Management Agency).

-Specialized terms:

- first aid;
- CPR (cardiopulmonary resuscitation);
- trauma;
- incident command system;
- hazmat.

-Equipment and tools:

- hydrant, hose, ladder, nozzle, extinguisher.

Conclusions. In conclusion, it can be asserted that the use of unified and standardized terminology constitutes a fundamental prerequisite for effective interaction among emergency response personnel during critical situations. A clearly defined and commonly understood set of terms not only facilitates seamless communication among various units and agencies involved in emergency management, but also significantly reduces the risk of misunderstandings and delays in decision-making processes. Such linguistic coherence is especially vital in high-pressure environments where every second

counts, and the margin for error is minimal. Therefore, the implementation of harmonized rescue terminology is not merely a technical or procedural requirement – it is a crucial component of operational success that directly contributes to saving lives, optimizing coordination, and enhancing overall response efficiency in emergency and disaster scenarios.

РОЛЬ ІІІ У ПЕРЕКЛАДІ РЕЦЕПТУРИ

Сухомлин Д. В.

Науковий керівник: доц. Лисенко Н.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

suholmindi12@gmail.com

Вступ. Світ активно рухається у напрямку автоматизації процесів та впровадження інноваційних технологій. Вже зараз це помітно у будь-якій сфері. Наприклад, в автомобільній промисловості штучний інтелект є основою технологій автономних транспортних засобів, що дозволяє ефективно сприймати навколишнє середовище та приймати рішення щодо переміщення. Фармація та медицина не є винятком. Нині можна спостерігати низку сучасних відкриттів із застосуванням автоматизованих процесів та штучного інтелекту, що дозволяє отримувати точніші результати досліджень, розробляти нові методи лікування та прогнозувати наслідки терапії. У цій роботі я хочу показати, як ІІІ може бути корисним у роботі фармацевта, а саме — допомагати у читанні рецептури. Адже, як показує практика, на сьогодні з цією проблемою стикається значна частина спеціалістів.

Матеріали та методи. Матеріалом роботи є наукові дослідження та статті, що стосуються застосування автоматизації та штучного інтелекту у фармації та медицині, а також проблем використання латини в рецептурі. З метою виявлення труднощів при читанні рецептів провела власне невелике опитування серед фармацевтів щодо їхнього досвіду роботи з рецептами та ставлення до можливості використання ІІІ у професійній діяльності.

Результати дослідження. У давнину рецепти називали *formula remediorum* (від лат. *remedium* — лікарський засіб), тобто «припис (формула) лікарського засобу». Під час археологічних розкопок палацу асирійського царя Ашшурбаніпала (VII ст. до н. е.) в Месопотамії було знайдено близько 22 тисяч глиняних табличок із текстами про лікування. Технологія приготування та рецептура лікарських засобів описана лише в 33 із них.

- *Lumos* — «світло»,
- *Nox* — «темрява»,
- *Expelliarmus* — «зброю геть»,
- *Expecto Patronum* — «очікую захисника».

Завдяки латині магічна система у фільмі виглядає глибшою та реалістичнішою. Глядач сприймає її як частину стародавнього знання, що передається поколіннями. Такий прийом також формує інтелектуальну ауру навколо персонажів, робить їхні дії більш значущими та символічними.

Окрім «*Гаррі Поттера*», латина вживається у фільмах «*Екзорцист*» (для створення релігійного та містичного контексту) та «*Гладіатор*» (для відтворення історичної достовірності). Це підтверджує універсальність латинської мови як інструменту впливу у різних жанрах кінематографу.

Висновки. Латинська мова у сучасній кіноіндустрії виконує важливу художню та символічну функцію. Вона допомагає створювати атмосферу автентичності, підсилює емоційний вплив та додає фільмам глибини. На прикладі фільму «*Гаррі Поттер*» можна побачити, що навіть короткі латинські вислови мають значний вплив на сприйняття сюжету й персонажів. Це свідчить про те, що латина, хоч і вважається «мертвою» мовою, продовжує жити у сучасному мистецтві, залишаючись мовою культури, знань і символів.

CULTURE OF PROFESSIONAL SPEECH

Shkvara M. O.

Scientific advisor: Lytvynenko O. O.

National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy, Ukraine

lytvynenko_olha@nuczu.edu.ua

Introduction. Culture is most commonly understood as a set of established norms and values that govern the behavior and interactions of individuals within a given society. In this context, the term "norms" is often equated with the rules or codes of conduct that define acceptable and unacceptable behaviors. These norms function not only as social expectations but also as moral guidelines that shape individual and collective actions. In many cases, such norms operate as an implicit moral code, delineating the boundaries of what is permissible and what is prohibited in a particular cultural framework. Therefore, culture, viewed through this lens, serves as both a regulatory and interpretive system that

influences how people act, communicate, and relate to one another within the societal structure.

Purpose of the study. In contemporary society, the issue of speech culture has acquired significant relevance and urgency. Mastery of language – encompassing grammatical accuracy, lexical richness, stylistic appropriateness, and pragmatic effectiveness – is increasingly viewed as an essential component of an individual's overall cultural and intellectual development. A high level of speech culture is not only a marker of personal refinement but also a vital asset in professional environments. In particular, for specialists across diverse disciplines, the ability to use language appropriately and effectively is indispensable. It facilitates professional communication, enhances the credibility of the speaker, and contributes to the overall perception of the individual as a competent and pleasant conversational partner.

Materials and methods. The research has been carried out on the material from the open sources (the Internet, mass and social media). The main methods of our research include the descriptive method which involves the systematic observation and documentation of speech practices across different groups and contexts, the comparative method which we used to identify similarities and differences in speech culture, and the discourse analysis which investigates how language is used in actual communication – both spoken and written.

Research results. Within this cultural framework, speech emerges as a fundamental mechanism of human communication and interaction. Language functions not merely as a technical tool for the transmission of information, but as a sophisticated medium through which individuals articulate thoughts, justify opinions, express dissatisfaction, and convey a range of emotions and impressions. Speech is inherently diverse in its forms and styles—it may be characterized as aggressive, calm, refined, vulgar, formal, or informal, depending on the speaker's intent, context, and linguistic competence. The uniqueness of each person becomes evident through their individual patterns of language use. While some individuals may struggle to construct coherent sentences or articulate their thoughts clearly, others demonstrate exceptional verbal fluency, engaging in extended discussions on a variety of subjects with ease. Such individuals typically possess a rich and nuanced vocabulary, along with the rhetorical skills necessary to participate meaningfully in a wide range of communicative situations.

Moreover, human life within a social environment is inherently governed by a complex system of formal and informal rules, including legal statutes, moral codes, and linguistic conventions. For this reason, professionals in all fields are expected to adhere to established norms of speech etiquette, which include both linguistic and behavioral

expectations. The culture of communication thus involves not only linguistic proficiency but also a foundational understanding of ethical, psychological, and social principles that guide interpersonal interaction. Importantly, it also requires the practical ability to apply this knowledge appropriately in specific communicative contexts.

Conclusions. In summary, the possession of a high level of speech culture is a defining characteristic of a well-educated and intellectually developed individual. Such a person demonstrates mastery of the modern literary language, skillfully navigating its phonetic, grammatical, lexical, and stylistic norms. This ability reflects a deep understanding of both language and culture, and enables effective participation in both personal and professional discourse.

КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Шпуганич В. А., Олійник А.А.

Науковий керівник: Олійник А.А.

Відокремлений структурний підрозділ «Запорізький гуманітарний фаховий
коледж Національного університету «Запорізька політехніка»,

м. Запоріжжя, Україна

lomonos2204@gmail.com

alinaolijnyk1201@gmail.com

Вступ. У сучасному висококонкурентному середовищі фінансова галузь (банки, страхові компанії, інвестиційні фонди) вимагає від своїх фахівців не лише глибоких знань економіки та юриспруденції, але й бездоганної культури мовлення. Актуальність цієї роботи зумовлена тим, що мова є ключовим інструментом довіри та переконання в цій сфері. Низька мовна грамотність, використання суржику, неточне вживання термінології або надмірне захоплення іншомовними запозиченнями (англо-американізмами) можуть призвести до непорозумінь, помилок у контрактах, зниження довіри клієнтів і, як наслідок, до фінансових втрат. Оскільки фахівці фінансової сфери (менеджери по роботі з клієнтами, аналітики, консультанти) постійно перебувають у комунікаційному полі – складають офіційні документи, ведуть переговори та надають консультації, — лінгвістичні вимоги до їхнього мовлення набувають стратегічного значення. Необхідно проаналізувати ці вимоги та визначити, як якість мовлення корелює з професійним успіхом та іміджем установи, що підкреслює наукову та практичну значущість дослідження.